

Faktaark 1 Produksjon og reparasjon av not

En not er bygd opp av et rammeverk av tau kledd med notlin (se illustrasjon neste side). Hovedbestanddelene er et hovedtau som følger vannflaten, et bunntau nederst på veggen og en bunn. Over vannflata står et hoppegjerde som i øverkant er forsterket med et topptau. Vertikalt mellom hovedtau og bunntau er sidetau innfestet. Antallet er avhengig av notas størrelse. enkelte av sidetauene er forlenget og henger sammen i senter av bunnen. Antallet av disse er avhengig av notas dimensjonerende klasse. Parallellt mellom hovedtau og bunntau syr de fleste leverandører inn magebånd. Antallet på disse er avhengig av notas dybde.

Det finnes to hovedtyper av nøter; Spissnøter og nøter med bunn. De førstnevnte er lite utbredt, men svært strømssterke. De sistnevnte er svært utbredt og har vært utviklet over lang tid. Generelt heter det at en nots dybde fra hovedtau til bunntau maksimalt kan være 40% av omkretsen (50% for spissnøter).

© Egersund Net

Samtlige nøter som benyttes til oppdrettsvirksomhet i Norge skal være godkjent i henhold til Norsk Standard (NS 9415 – *Flytende oppdrettsanlegg. Krav til utforming, dimensjonering, utførelse, installasjon og drift*). Denne standarden angir minstekrav til dimensjoner og bruk av materialer. Herunder omkrets, dybde, antall sidetau og krysstau, bruddstyrke for notlin og fellingsstau samt de overnevnte forhold

versus dimensjonsklasse. Tabell 1 og 2 er hentet fra bransjestandarden.

Standarden stiller også krav til dokumentasjon, både til produsent og oppdretter. Produsenten er pliktig til å levere et produktsertifikat som inneholder informasjon om produsent, utstedelsesdato og utløpsdato, nummer på sertifikatet, mål på notposen, dimensjonsklasse, materialer og dimensjoner og en samsvarsbekreftelse på oppgitte og benyttede materialer. Den henviser også til brukerhåndboken som også følger med hvert produkt. Denne inneholder informasjon som er relatert til bruken av nota med hensyn til håndtering, montering, ettersyn og vedlikehold/ reparasjon. Hver enkelt oppdretter er igjen forpliktet til å dokumentere bruk og håndtering av nøter gjennom vedlikeholdsjournaler og notkort. Dette er svært viktig for å forhindre rømning i og med at man får kontroll over risikable elementer. For å kunne spore nøter er det derfor innført et merkesystem som består av et ID-merke som plasseres på notas topptau. Det er svært viktig for sporbarheten at dette merket er tilstede og leselig. Blir det skadet eller ødelagt – FÅ SATT PÅ ET NYTT!

Etter en periodes bruk må nota tas opp og sendes til et bøteri/ servicestasjon for vedlikehold og reparasjon. Nota vaskes for begroing og legges ut for gjennomgang. Skader som avdekkes repareres. Mindre skader bøtes med tråd, mens større skader skjæres ut og erstattes med nye panel. Det er svært viktig at reparasjonen utføres av kompetent personell. Notlin får for eksempel langt lavere rivestyrke hvis det syes inn 90 grader feil. Gal innsyng som fører til slakk i notlin vil kunne resultere i gal vektbelastning med riving som resultat.

Etter reparasjon strekktestes nota FØR den reimpregneres. Det foretas ni tester på notveggen fordelt på hoppegjerde, like under hovedtau og på halve dybden.

I tillegg foretas det tre tester i bunnen. Notlinet skal holde minst 65 % av styrkekravet for nytt lin.

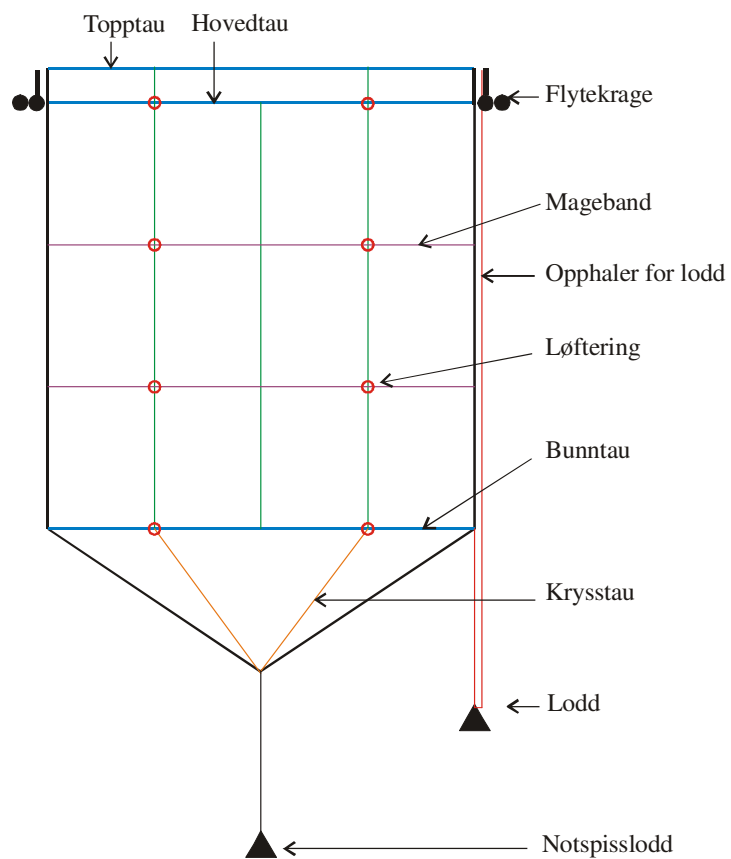
Bøteriet fører de reparasjoner som er foretatt på notkortet sammen med type impregnering. Nota emballeres deretter og returneres til oppdretter.

Dybde not	Omkrets m									
	≤ 49	50 - 59	60 - 69	70 - 79	80 - 89	90 - 109	110 - 129	130 - 149	150 - 179	180 <
0 - 5	I	I								0
5 - 10	I	I	II	III	III	IV				0
10 - 15	I	II	II	III	IV	IV	V	V	VI	0
15 - 20		II	II	IV	IV	IV	V	VI	VII	0
20 - 30				IV	IV	V	V	VI	VII	0
30 - 40					V	V	V	VI	VII	0
40 <	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Tabell 1 Dimensjonsklasse for notposer. Sammenheng mellom dybde på not og omkrets av notpose jfr. NS 9415:2003/AC1, 1. utgave 2004.

Halvmaske mm	Dimensjonsklasser						
	I	II	III	IV	V	VI	VII
	Minste bruddstyrke kg						
≤ 6,0	21	21	25	-	-	-	-
6,1 - 8,0	25	31	31	39	-	-	-
8,1 - 12,0	31	39	47	55	63	-	-
12,1 - 16,5	39	47	55	63	71	79	95
16,6 - 22,0	47	63	71	79	95	118	136
22,1 - 35,0	63	71	79	95	118	136	151
Minste antall sidetau	4	8	16	16	16	24	32
Minste antall krysstau	1	1	2	2	4	4	8
Minste bruddstyrke for fellingstau (kg)	1900	1900	2800	3400	4100	4100	5100

Tabell 2 Dimensjonsklasser. Material- og prosjekteringskrav for ny not jfr. NS 9415:2003/AC1, 1. utgave 2004.

Figur 1 Prinsippskisse av oppdrettsnot.